

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ)

Εν Ἑλλάδι Δραχ. 10
Εν τῇ ἀλλοδαπῇ Δραχ. χρυσᾷ 15

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου
μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἰτήσις ἀφορῶσα εἰς τὸ φῶλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἰ. Λαμπρίδην διηγηδόν
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (Αἱ πρὸς τὸν πατριάρχην τουρκικαὶ φιλοφρονεῖσαι). — Πόντος (ἡ ἐν Τραπεζοῦντι καὶ Κερασσοῦντι ἰθρυοὺς δημοκρατικαὶ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηναίων). — Ἀγγέλματα καὶ θύλοι. — Τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεως. — Ἀνδρὸς (στατιστικαὶ μελέται περὶ τῆς νήσου). — Τὰ ἐν Ἑλλάδι.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1909

Ἀσυγκινήτους ἀφήνουν τοὺς Ἕλληνας ἡμᾶς αἱ ἐξαιρετικαὶ φιλοφρονεῖσαι τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὸν ἡμέτερον Ἐθνάρχην. Λόγων τρυφερῶν δὲν ἀκροοῦσιν οἱ Τούρκοι, οἵτινες ὡς λαὸς ἀσιατικὸς τοὺς κόλακας φιλοῦντες διαπρέπουσιν αὐθις εἰπερ τις καὶ ἄλλος λαὸς εἰς τὴν ὁπλοὺν τοὺς φίλους, ἂν δὲ τὸ συμφέρον ὑπαγορεύῃ αὐτοῖς, καὶ τοὺς πολεμίους, μάλιστα δὲ τοὺς ὡς ἀπαράμιλλοι τεχνίται.

Ἄλλ' οἱ λαοὶ δὲν τρέφονται διὰ κενῶν λόγων καὶ ποιμενάρχαι, ὡς Ἰωακείμ ὁ Γ', πικροτάτην ἔχοντες τὴν τοιοῦτων φιλοφρονήσεων τὴν πείραν, νηφαλίαν τὴν κρίσιν, ἀκλόνητον τὴν ἀπόφασιν εἰς τὰ ἐμπειροσυνεμένα αὐτοῖς δίκαια τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀνδρὶκὸν τὸ φρόνημα θὰ παραμείνῃσι καὶ μετὰ τὰς εὐπροσηγορίας τῆς Α. Μ. τοῦ Ὁσμανίδου αὐτοκράτορος ἀγρυπνοὶ φρουροὶ τῶν δικαίων ἐκείνων.

Αἱ φιλοφρονεῖσαι, τὰ μειδιάματα, αἱ υποκλίσεις εἰναι ἀνθοδέσμαι κρύπτουσαι ἐχίδνας, ὧν πλέον ἢ ἀπαξ ἡσθάνθη τὸ ἑλληνικὸν γένος τὸ θανατηφόρον δηλητήριον. Μετὰ τὸ δηλητήριον τοῦτο ἐποτίσθημεν τὸσον ἀρθρῶς καὶ ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον, ὥστε βαθυτάτην ἐν ἡμῶν τῇ καρδίᾳ ἡ δυσπιστία πρὸς τοὺς Τούρκους. Τὴν δυσπιστίαν δὲ ταύτην ἀντὶ τὰ ἐξαλείψωσιν οἱ φιλελεύθεροι Τούρκοι προσεπύρηνσαν τεραστίως διὰ τῆς ἀδεξιότητος αὐτῶν ἀνυπομονήσεως καὶ ἐξοσμανίσεως τὰ πάντα ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ, διὰ τῆς οὐκ ἐκπαιδευμένης ἀντιπαρθεσίας αὐτῶν πίστεως ἐπὶ τὰς δυνάμεις τοῦ ὁσμανισμοῦ, δι' ὧν μετὰ νεανικοῦ θρασυῦς ἐμπνευσμένου ὑπὸ τῆς ἀμαθείας ἐφαντάσθησαν τὰ δύο ταῦτα μεγάλα καὶ ἐπιτελέσασιν τοῦτο μὲν τὴν ἀναγεννῆσιν σαπρῶς αὐτοκρατορίας, τοῦτο δὲ τὴν ἀφομοίωσιν τῶν λοιπῶν γειῶν καὶ τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐθνικότητα, τὸν ὅθωμα-νισμόν.

Τὸ σύνθημα, ἀλλὰ καὶ μέγιστον λάθος τῶν ἐπαναστάσεων, τὴν σπουδὴν περὶ τὸ ἀποφασίζῃν καὶ ἐνεργεῖν δὲν ἀπέφυγον οἱ Τούρκοι. Ἀριστα διείδον, ὅτι τὸν ἀδρανῆ, πάσης ἐθνικῆς συνειδήσεως ἐστερημένον, καὶ ἀμόρφωτον καὶ ὑπὸ δεινῶν προλήψεων κατελιγμένον τουρκικὸν ὄχλον ἡδύναντο νὰ ἀναπλάσωσιν μόνον ἀνοήτους αὐτῶν τὴν εὐρεῖαν λεωφόρον τῆς ἐλευθερίας. Καὶ ἐδημιούργησαν ἀριστα πράξαντες τὸ σύνταγμα. Ἀλλὰ τὴν ὑστεραίαν τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ συντάγματος—καὶ ἐν τούτῳ κείται τὸ ἀσυγχώρητον, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβέστατον λάθος τῶν—ὑπέλαβον, ὅτι τὸ πᾶν ἀνεγεννήθη ἐν τοῖς προγόνους τοῦ Ὁσμάν καὶ ἐπὶ τὴν ὑπελείφθη αὐτοῖς ἄλλη προσπάθεια ἢ ἡ τῆς ἀφομοίωσης τῶν ἄλλων φυλῶν, ἀγνοοῦντες, ὅτι ἡ ἀφομοίωσις δύο μόνον τρόπους γινώσκει ἢ τὸν τρόπον τῆς ἀκαταγωνίστου βίας τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ κραταιᾶς πλειονότητος ἐπὶ ἀσθενεῖς μειονότητα ἢ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον, ὅστις λεληθότως λειτουργεῖ διὰ τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς τῆς μίξις φυλῆς ἐπὶ τὴν ἄλλην.

Ἄλλ' εἶναι τὸσον κραταῖοι οἱ Τούρκοι, ὥστε νὰ ἐμμενοῦσιν εἰς τὴν ἐφαρμοζομένην ὁδὸν τῆς βίας; ἔχουσιν αὐτοὶ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ πρὸς τὰς ἄλλας φυλάς εἴτε ὁμοῦ λαμβανόμενας, εἴτε καὶ ἰδίᾳ ἐκάστην, πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Ἀρμενίους, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Ἀλβανούς, τοὺς Ἀραβούς, ὡς ἔχουσιν οἱ Γερμανοὶ πρὸς τοὺς Πολωνούς, ὡς οἱ Ρῶσοι πρὸς τοὺς ἐν τῇ Βαλτικῇ Γερμανούς; Ἀναμφιδόλως ὅχι! Πλὴν δὲ τοῦτου δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῶσιν τὴν ἱστορίαν τῆς αὐτοκρατορίας τῶν, ἥτις διὰ τῆς βίας ἀκριβῶς ἐκκληιδώθη πρὸ τῆς συνειδήσεως τοῦ κόσμου καὶ συνεκέντρωσε τὰς ἀράς καὶ τὴν καταδίκην τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος.

τῆτος, ἥτις ἐνεκα τῆς βίας ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς εἰς τὰς ξένας παρεμβάσεις, ἥτις διὰ τὴν βίαν ταύτην ἤλθεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀπώλειας, ἀφ' ἧς ἔνα σωτὴρ διεκέρυξε τῇ 10 Ἰουλίου 1908, ὅτι τοῦ λοιποῦ ἐν ἐμοὶ θὰ βασιλεύσῃ ἀντὶ τοῦ δεσποτισμοῦ ἡ ἐλευθερία, ἀντὶ τῆς ἀναρχίας ἡ εὐταξία, ἀντὶ τῆς μισαλλοδόξου βαρβαρότητος ἡ ἀδελφσύνη τῶν πάντων πρὸς πάντας, ἀντὶ τῆς θεσπευτικῆς διακρίσεως ἡ ἰσότης καὶ ἡ ἰσονομία.

Ἄλλ' ἔχουσιν οἱ Τούρκοι τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν ἀπέναντι τῶν ἄλλων φυλῶν; Ὡ! τοῦτο δὲν ἀγνοοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ Τούρκοι. Αὐτοὶ οὗτοι μάλιστα καταμαρτυροῦσιν ἀφ' ἐαυτῶν τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν τῶν χριστιανικῶν λαῶν, μάλιστα δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ, διὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν, εἰς ἃς καταφεύγουσιν, ὅπως καταπνίξωσιν τὴν ἐναργὴ καὶ ἀκατάβλητον πνευματικὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ὀλεθρία. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποτραπῶσιν αὕτης οἱ Τούρκοι. Εἶναι καιρὸς νὰ συνηθίσωσιν ἐαυτοὺς εἰς τὴν πεποιθῆσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐν Τουρκίᾳ ὄχι μόνον νῦν ἐν τῷ συνταγματικῷ πολιτεύματι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀπολυτωτάτῳ καὶ ἀγριωτάτῳ δεσποτισμῷ δὲν ἔχον ἐλέφ τῶν Τούρκων, ἀλλ' ἰδίῳ ἱστορικῷ δικαίῳ καὶ ἰδίᾳ δυνάμει. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀναβλέψωσιν καὶ ἰδῶσιν, ὅτι ἡ αὐτοκρατορία εἶναι τὸσον τουρκικὴ ὅσον καὶ ἑλληνικὴ καὶ ἐπὶ μεταχειρίζομεν τὴν ὕλην βίαν τῆς κατακτήσεως κατὰ τῶν ἠθικῶν δυνάμεων τῶν δορυλατῶν σπαράσσουσιν αὐτὴν τὴν αὐτοκρατορίαν καὶ ὑπονομεύουσιν τὴν ὑπαρξίν τῆς διὰ βραδείας αὐτοκτονίας.

Τὴν ποθομένην ἀνάπασιν ἤρχισαν οἱ Τούρκοι ἀναστρέφω. Τὴν νηφαλιότητα οὐδὰ μὲν τοῦ κόσμου ἀνέπλυναν αἱ δεσποταίμονες καὶ μισαλλοδόξοι προλήψεις, οὐδὲ ἡ ἀμάθεια τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν, οὐδὲ ἡ ἀγριότης τὴν ἡμέρωσιν, οὐδὲ τὸν πολιτισμὸν ἡ βαρβαρότης. Δὲν εἶναι ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων πταίσμα ἂν πνευματικῶς ὑπερέχωμεν τῶν Τούρκων. Ὁ δρόμος τῆς μαθίσεως καὶ τῆς ἡμερώσεως εἶναι ἀνοικτός. Ἀς ἔλθωσιν νὰ συναγωνισθῶμεν, ἀφ' οὗ ἔχουσι τὴν μαρίαν νὰ μὴ ζητήσωσιν τὴν ἐν τούτῳ συνδρομὴν μας. Τὴν ἄμιλλαν ἐκείνην ἀποδεχόμεθα εὐχαρίστως, διότι εἶναι πρόκλησις γενναίων καὶ ὑπερηφάνων ἀνθρώπων. Ἄλλ' εἰς τὴν βίαν δὲν θὰ ὑποκύψωμεν καὶ τὰ μειδιάματα τῶν ὀξυκαλοῦμένων ἐρμηνεύοντες ὡς ἐχθρικὴν εἰρωνεσίαν.

Ἐξακολουθοῦμεν πεποιθότες εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν δυνάμεις νὰ πιστεύωμεν, ὅτι εἶναι βιώσιμος ἡ αὐτοκρατορία ὡς πολιτικὸν οἰκοδόμημα καὶ ἔχομεν ὅλην καὶ εὐκρινῆ τὴν προθυμίαν νὰ συνεργασθῶμεν εἰς τοῦτο. Ἀλλ' ἔνα τὸ πρᾶξωμεν ἀπροϋλάκτοι καὶ ἀνύποπτοι, χρειάζονται ἡμῖν ὄχι μειδιάματα καὶ τρυφερότητες λόγων, ἀλλ' ἔργα.

ΠΟΝΤΟΣ

Ἡ ἐν Τραπεζοῦντι ἰθρυοὺς ὑποκαταστήματος τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν.

Χαρὸς εὐαγγέλια! ἡ εὐχὴ, ἣν ἐξέφρασαν ὁ Ἀλβάνος ἐκπληροῦται. Μετὰ 4 ἡμέρας ἀφικνεῖται εἰς τὴν πόλιν μας ὁ τοῖς πᾶσι ἐνταῦθα ὡς πράκτωρ τῆς ἐταιρείας Κουρτζή γνωστός κ. Μ. Τριανταφυλλίδης, ὅπως ἰδρὺς Πρακτορεῖον τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν τὴν σημασίαν τοῦ ἑλληνικοῦ αὐτοῦ καθιδρύματος καὶ ὑπὸ ἐποψίν ἑθνικῇ. Ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, ἐξαιρουμένης τῆς θ. Τραπεζῆς, ἥς γνωστὰ τὰ κεφάλαια καὶ πόθεν προέρχονται, ὅλα τὰ ἄλλα τραπεζικὰ ἰδρύματα εἶναι ἀθρόως ἐντόπια ἑλληνικά. Εἰμὲθα πλέον ἢ βέλαιοι, ὅτι ὁ κ. Τριανταφυλλίδης ὅχι θαυματουργήσῃ ἐνταῦθα.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Κερασσοῦντι πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ ἰδρὺσῃ ὑποκατάστημα καὶ ὡς ἐπὶ τύχη καλλίτερον διότι πάντες σχεδὸν οἱ ἐμπορεύμενοι εἶναι ὁμογενεῖς καὶ μόνον ἡ θ. Τραπεζὶς ἔχει ἐκεῖ Πρακτορεῖον ἥτις οἱ Ἑβραῖοι ἐτοιμάζονται νὰ ἰδρὺσιν Πρακτορεῖα κατὰ τὸν Πόντον. Ἀλλ' ὅπου ὑπάρχουσιν ἑλληνικά, ἐκεῖ τὰ Ἑβραῖα δὲν ἔχουσι πέρασιν.

Ἡ Τραπεζὶς Ἀθηνῶν εἶναι ἀξία ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Πανελληνίου ἀπο-

δεικνύεται ἀξία ἂν ἐπὶ προτάτῃ τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορίας, ναυτιλίας καὶ γεωργίας ἐμφανιζομένη καὶ συνδέουσα ἐν οἰκονομικῇ ἀλληλεγγύῃ τὸς διαφόρους κλάδους τῆς δραστηριότητος ὅλων τῆς φυλῆς ἡμῶν τῶν τμημάτων.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΥΛΟΙ

Τὸ κρητικὸν πρόβλημα. Τὰ τηλεγραφήματα διεβίβασαν ἀπὸ τὸν κόσμον τὴν σπουδαιότητα! εἶδον, δι' ἡμετέρας Ἰσθμολογίας καὶ Ἐπικρατοῦς ἐπανελημμένως ἐγένετο λόγος περὶ τῆς κρητικῆς ὑποθέσεως. Ἀλλὰ ποῦ κατέληξεν ὁ λόγος οὗτος δὲν μάς πληροφοροῦσι τὰ τηλεγραφήματα. Ἀλλοθεν μόνον γινώσκεται, δι' ἡ Πύλη ἀνέκρουσε πρῶτον εἰς τὴν περὶ συγκλήσεως διεθνούς συνδιασκεύης πρότασιν τῆς, εἴτε διότι δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη, εἴτε διότι αἱ διαθέσεις τῶν δυνάμεων βολοδοσκοπηθεῖσαι ἀπεδείχθησαν δυσμενεῖς πρὸς τὰ ἀρνησιθέτα κατακρητικὰ ὄνειρα τῶν Τούρκων. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὰ ὄνειρα ταῦτα δυσμένεια τῶν δυνάμεων δὲν σημαίνει, δι' ἡ δοθησέμενη λύσις τοῦ κρητικοῦ προβλήματος θὰ εἶναι οἷαν ποθοῦμεν Ἕλληνες καὶ Κρήτες, ἂν μὴ τὴν λύσιν ταύτην ἦν μόνος ὁ ἑλληνισμὸς ἐκείσεως σύμφωνον πρὸς τὰ αἵματοπότητα δίκαιά του. Καὶ πρέπει νὰ τὴν ἐκείσεως. Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἔχει ἐν τῷ παρόντι πολλοὺς ἐκκερμείς λογαριασμούς. Ἀλλ' οὐδένα αὐτῶν θὰ ἐκκαθαρίσῃ, ἂν μὴ πρῶτον τακτοποιήσῃ ἐν τοῖς βελίοις αὐτῆς τὸ κρητικὸν κοινὸν ὄνειρον, τὸ ὅποιον ἀπέτελεσε τὴν ἄλυσιν, δι' ἧς ἐπὶ αἰῶνα σχεδὸν ὀλόκληρον εἶχε δεδεμένους καὶ χεῖρας καὶ πόδας τὸ ἐλεύθερον βασίλειον ἡμῶν καὶ οἶκον δυνάμενον νὰ παρίσχωι εὐτακίαν καὶ αὐτάρχειαν βίαν, μὴ ἐξαιτὶ νὰ διεκδικήσῃ τὸ δίκαιόν του παραγκωνιζόμενον ὑπὸ νεοτήτων ἀντιπάλων βασιλείων, περιφρονούμενον ὑπὸ ἐχθρῶν καὶ φίλων, τεταπεινωμένον πρὸ συμμάχων τῆς οἰκονομικῆς καὶ τεταπεινωμένον ὑπὸν ὀλόκληρον τὸ ἑλληνικὸν γένος.

Τοιαύτην ζωὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ παρατείνῃ τὸ βασίλειον καὶ τὰ πράγματα πείθουσιν, δι' ἡ ἡ οὐνεὶς δὲν ἐπιφροῦνται εἰς τὰς ἐξημέρας κεφαλὰς τῶν Νεοτούρκων, ἂν ἡ δικαιοσύνη τῆς Ἑδρώτης πάθῃ νῆαν διελθῇ, ὁ ἑλληνισμὸς ἄκων θὰ φέρῃ ἐπὶ τήρητος ὀλόκληρον τὸ ἀνατολικὸν πρόβλημα. Τὸ συναίσθημα τοῦτο εἶναι κοινὸν καὶ εἰς Κρήτας καὶ εἰς Ἕλληνας τοῦ βασιλείου, ἡ κοινότης δὲ αὕτη ἀπείθῃ ἐπὶ εὐρύτερα ἐν τῇ ἀφροσύνῃ τῶν Τούρκων περιλαβούσα ὀλόκληρον τὴν φυλὴν ἐνεκα τῶν πείσεων καὶ τῶν ἀνιστορίας βαρβάρων διωγμῶν, οὗς παρὰ τὰς ἐπαγγελθείσας ἐκ τοῦ συντάγματος ἐλπίδας ὑφίσταται.

Εἰς τὴν τοιαύτην κίνησιν πρωτοστατεῖ αὐθις ἡ Κρήτη ἀμετάκλητον ἔχουσα τὴν ἀπόφασιν νὰ προέβῃ, ὅταν ἡ ὥρα ἐπισητῇ, εἰς συγχρόνους μὲ τὸ βασίλειον ἐκλογὰς ἀντιπροσώπων. Περὶ τοῦτου δὲν χωρεῖ οὐδέμια ἀμφιβολία, διαπιστοῦται δ' ἀπαξ ἐπὶ ἡ ἀπόφασιν αὕτη ἐν προσηγορίᾳ ἔρημον τὸ «Κρήνος» τῶν Χανίων τῆς 29 Σεπτεμβρίου, ὅστις ἐν τοῖς νῦν καιροῖς δὲν ἐκπροσωπεῖ μόνον τὰς γνώμας τῶν δημοφάνων τοῦ κ. Ἐλ. Βενιζέλου, ἀλλὰ τὰς γνώμας σύμφωνους τῷ κρητικῷ λαῷ, γνωστῆς οὐσίας τῆς ἀγαθῆς δημοφιλίας τοῦ ἀνδρὸς τούτου πρὸς τὸν πρῶτον τῆς δόξης Κρήτης κ. Μιχελιδάκη. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁ «Κρήνη» ἀποκρούει οὐ μόνον ὡς ἀστοχον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπιδαρεστικὴν τὴν γνώμην περὶ συγκλήσεως συνελθεῖσας τῆς Κρήτης, «δεδομένοι ὄντες, δι' ἡ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐξ μηνῶν ὁ κρητικὸς λαὸς θὰ προέβῃ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων τοῦ Ἐλευθερίου Βασιλείου εἰς τακτικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς».

Επίσης ἐξεδόθη
Ἀθανασίου Ε. Τσακαλώτου· «Ἰωάννης Λαμάρα
τὸ ἔργον αὐτοῦ»
Τριτάτη δραχμῆς καὶ πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑλευθ.
ρουφίου.